

ת"פ 36948/10/11 - מדינת ישראל נגד יעקב כהן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 36948-10-11 מדינת ישראל נ' כהן
בפני כבוד השופט שמואל הרבסט

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יעקב כהן

הנאשם

הכרעת דין

כתב האישום ותשובת הנאשם

כנטען בכתב האישום, גידל הנאשם סמוך לביתו שברחוב דרך חברון 189 בירושלים, סמים מסוכנים מסוג קנבוס במשקל כולל של 799.41 גרם ללא היתר כדין.

הנאשם גידל את הסמים הנזכרים לעיל בחצר משותפת לו ולדיירי הבניין.

בשל כל אלו, הואשם הנאשם בעבירה של גידול סמים מסוכנים, עבירה לפי סעיף 6 רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג - 1973 (להלן: "החוק").

הנאשם הכחיש, בתשובתו לאישום, את המיוחס לו וטען כי גינת הבית שייכת לכלל השכנים, ועל כן אין לו כל קשר לעבירה המיוחסת לו.

ראיות אשר הוגשו על ידי הצדדים

המאשימה הגישה לעיוני את הודעתו של הנאשם (ת/1), את מזכרו של השוטר אור מוהיני (ת/2) ואת לוח התמונות שצולם בזירה על ידי שוטר מז"פ רביב כספי (ת/3).

הנאשם בהודעתו גורס כי הגינה הייתה מטופלת באופן קבוע על ידו (ת/ש' 78-81).

עם זאת, הוא עצמו שתל במספר אדניות צמחים שקנה ב"שוק רמלה-לוד", אך הוא לא ידע כי מדובר בסם מסוג קנביס אלא רכשם כי סבר שהם "צמחים יפים" (ש' 107-113).

בכל הכרוך בעלי קנביס שנמצאו בדירתו, גורס הנאשם כי מדובר בעלים "צהובים" ויבשים שניכש מהגינה המשותפת, הובלים לביתו מתוך כוונה לרכזם ולזרקם אחת לשבוע לפח האשפה, כפי שנהג לעשות עד לאותו היום (ש' 156-164).

השוטר **אור מוהיני** הוא אחד משני השוטרים שהגיעו לזירה לפני יתר הכוחות. במזכרו הוא מתאר כי פגש בנאשם, שוחח עימו, וביקש את רשותו לחפש בדירה. לדבריו, הנאשם הודה כי האדניות שהיו מוצבות בכניסה שייכות לו, אולם הגינה שייכת לכלל השכנים. בנוסף הוא ציין כי בעת שהגיע למקום, ראה כי הנאשם משקה את הגינה (ת/עמ' 1-3).

לוח התמונות (ת/3) מכיל בתוכו 11 צילומים ובהם צילומי הגינה. צילום מס' 11 מתאר גבעולים ועליהם עלים המונחים על מגבת בהירה.

הודעתו של העד **חיים טובול** מיום 27.9.10, הוגשה לעיוני במסגרתו של סעיף 10א לפקודת הראיות (ת/4).

בהודעה זו גורס העד טובול, כי הגינה משותפת לכל הדיירים, וכי "**יעקב** (מטפל בגינה - ש.ה.) **בדרך כלל, אני גר בדיוק מאחורה...קבוע...הוא כל הזמן מטפל בגינה...רק הוא מטפל בגינה... הוא אומר שזה התחביב שלו, כך הוא אומר**" (עמ' 2 ש' 22-35).

הודעתו של השכן, **מר אדם דראי** מיום 22.9.10, הוגשה אף היא במסגרתו של סעיף 10א לפקודת הראיות. בהודעה זו מציין מר דראי את קיומו של סכסוך בינו לבין הנאשם אשר בא לידי ביטוי בצעקות, איומים ואף ניסיון דריסה כלפיו (ש' 3-9).

בהמשך הודעתו מציין דראי כי "**היא גינה של הבניין וזה של כל הדיירים אבל הוא עובד בה ונראה לי שהוא מגדל שמה גראס...**" (ש' 19).

חוות דעתה של **גב' תמר שמש** מהמעבדה האנליטית של המטה הארצי הוגשה אף היא לעיוני (ת/6). חוות דעת זו מיום 3.10.10 מלמדת כי החומר הצמחי אשר נתפס בבית הנאשם על זירותיו השונות הינו קנבוס במשקל כולל של כ- 800 גרם בקירוב.

דו"ח המעצר בעניינו של הנאשם אשר נכתב על ידי **רס"ר שי אביטן** ביום 27.9.10 (ת/7) מלמד כי תגובתו של הנאשם

הייתה במילים אלו: "קניתי איזה מאה שתילים חלק מהם קניתי בשוק רמלה לו. את שאר השתילים קניתי מול פארדיס במשתלה לפני בערך כחודשיים וחצי".

אסמכתא לכליאה אשר נכתבה ביום 27.9.10 בידי רפ"ק אורית דנין (ת/8) מלמדת כי הנאשם ביקש להודיע למר חיים טובול על מעצרו, בעת שהודע לו על הכוונה לעצרו.

הסניגור אף הוא הגיש עשר תמונות מטעמו המתארות את הגינה נשואת המחלוקת (נ/1 - נ/10).

יומן החקירה (למעשה, רק חלק ממנו) הוגש אף הוא לעיוני וסומן נ/11. מיומן זה עולה כי החוקרת דנין "נגעה" בתיק ביום 26.10.10, אך בשעה 19:08 "הוצמד" התיק לחוקר אדם לקר.

עדי המאשימה

רס"ר רויטל חדד אשר גבתה את הודעתו של הנאשם העידה לפניי. לדבריה, קצינת החקירות באותה העת הייתה אורית דנין. נוסף על כך, לא חידשה עדה זו דבר ולא האירה כל נקודה בתיק דן.

השוטר (לשעבר) אור מוהיני העיד אף הוא לפניי.

לדבריו, זיהה את השתילים שהיו נטועים בכניסה לבית כשתילי קנביס בשל השכלתו כחוקר במשטרה, בשל גובהם של העלים (כ-35 ס"מ) ובשל צורתו הייחודית הצמח (עלה מפוצל בצורת יד).

הנאשם הודה בפניו כי השתילים "שלו והוא רכש אותם בשוק רמלה לוד" (עמ' 7 ש' 14-18, 30).

לאחר מכן, הוסיף אור מוהיני פרק שאינו מופיע במזכרו (ת/2), לפיו הוא עלה לביתו של הנאשם שם הוא זיהה ב"מרפסת שמש... מגבת פתוחה ומסודרים שתילים יבשים. השתילים נאספו והדבר הועבר להמשך טיפול החקירות" (עמ' 7 ש' 18-20).

בהמשך חקירתו הנגדית הוא מצוין כי מדובר במגבת בהירה שגודלה הוא 80 על 40 ס"מ, וכי האירוע נשוא כתב האישום זכור לו היטב (עמ' 10 ש' 6-12).

עניין זה לא הוזכר כאמור במזכר ת/2 אותו כתב מוהיני והוא הודה כי "אולי חסר בדו"ח פרטים כמו תיאור של מגבת" (עמ' 8 ש' 26), אם כי הוא מדגיש כי הוא "יכול להגיד בוודאות שהעשבים היו למעלה" (עמ' 9 ש' 3).

נוסף על כל אלו, הוא מדגיש כי היו במקום כוחות משטרה נוספים (עמ' 8 ש' 22).

רס"ר פארג' באסל העיד אף הוא בפני ותיאר בפני את מהלך גביית הודעתו של ע"ת מס' 2, מר אדם דראי (שכנו של הנאשם).

עד זה הדגיש כי אינו זוכר את מהלך גבייתה של ההודעה, אך בהסתמך על המערכת הממוחשבת ובפרטים שנמסרו על ידי הנחקר כמו מקום לימודיו ומספר הטלפון שלו, ניכר כי מדובר בנחקר עצמו, מר דראי (עמ' 25 ש' 17 ועד עמ' 26 ש' 5). לשיטתו, כדרך קבע, הדרך לזיהוי אזרחים עוברת דרך הצגת מסמך המלמד על זהותו של הנחקר, והוא מעריך כי כך אף עשה במקרה דנן (עמ' 27 ש' 1-5).

כמו כן העיד בפני **שוטר המז"פ רביב כספי**, אשר סיפר על תיעוד צילומי שביצע במקום האירוע (עמ' 10-12 לפרוטוקול).

עדי ההגנה

כעדת ההגנה, העידה בפני הקצינה **רפ"ק אורית דנין**.

לשיטתה, היא זוכרת את פעולותיה שלה בתיק זה, אך לא למעלה מכך. היא מציינת כי מדובר היה בסכסוך שכנים אשר הובא לידיעתה, והיא עדכנה את השוטרים הרכובים (שי אביטן ואור מוהיני) בדבר גינת הסמים נשואת כתב האישום (עמ' 29 ש' 29 ועד עמ' 30 ש' 2).

עוד הוסיפה עדה זו כי ייתכן והודעתו/תלונתו של השכן הובאה לידיעתה לאחר מועד גבייתה, אך משכך קרה, טופלה תלונה זו בהקדם האפשרי, ולאחר שעיינה ביומן החקירה (נ/11) ציינה כי ככל הנראה מדובר ביום 26.10.10, היינו ארבעה ימים לאחר מועד מסירתה (עמ' 31 ש' 1-2, 15-17 וכן עמ' 32 ש' 22-23 ועמ' 34 ש' 5-8).

הנאשם עצמו בחר להעיד בפני.

בעדותו הוא סיפר כי הוא מתגורר בבניין נשוא כתב האישום מזה כ-6 שנים, וכי מדובר בגינה **"של בערך 2 דונם, פרוצה מכל הכיוונים. בית ישן לפני 100 שנה. גרים בו 10 דיירים שמתחלפים בדרך כלל כל שנה ... השטח פתוח כל אחד שרוצה לשתול שותל סמוך לבית או לפתח הבית או מסביב ..."** (עמ' 34 ש' 18-30).

לשיטתו, לא נתפסו בביתו סמים מסוכנים, ומדובר בעלילה שנרקחה על ידי השוטרים, אך הוא מציין כי אכן רכש שתילים בשוק רמלה-לוד (עמ' 35 ש' 13-24).

עם זאת, מציין הנאשם כי בביתו היה זבל וכן עשבים שוטים **"שנצמדים לגוף"** ואלו הם הצמחים אשר נתפסו בביתו.

במהלך עדותו בפניי חזר הנאשם והכחיש כי במרפסת ביתו נתפסה מגבת ועליה עלים מיובשים.

במהלך חקירתו הנגדית, עומת הנאשם עם הודעתו במשטרה (ת/1) וטען כי הוא זה אשר מטפל בגינה (עמ' 37 ש' 24-25), וכי מדובר בתחביב אשר הוא עסק בו באותה תקופה, אם כי אין בידיו הסבר לעובדה כי בחקירתו במשטרה טען כי עבד במקום כל יום ולעתים במשך שעות רבות, ובעדותו לפניי הוא טען כי עבודתו נמשכה **"לפעמים רבע שעה ולפעמים 20 דקות"** (עמ' 38 ש' 11 וכן עמ' 41 ש' 18). בהמשך עדותו הוא משנה את גירסתו וטוען כי **"יכול להיות שיצא לי גם שעתיים"**.

הנאשם מוסיף ומתאר כי בגינת הבית היתה מריצה, כאשר כל המשתמשים בגינה נהגו לפנות את האשפה לאותה מריצה וכאשר זו היתה מתמלאת אזי היו השכנים מפנים את האשפה שבמריצה ל**"פח של העירייה מחוץ למתחם ..."** (עמ' 40 ש' 7-8).

דין והכרעה

שלושה מוקדי סם נמצאו בזירה: בגינה (שם נתפסו רוב השתילים), באדנית בכניסה (4-5 שתילים), ושתילים אחדים אשר היו מונחים על המגבת בביתו של הנאשם.

את הגינה ותכולתה, סלע המחלוקת בין הצדדים, נותר לסוף דיונו.

האדנית

האדנית בכניסה שויכה ללא כל ספק לנאשם. הוא הודה בבעלותו עליה, בשתילת הצמחים שבה ובקנייתם.

פקודת הסמים (נוסח חדש), התשל"ג - 1973 קובעת כי:

31. במשפט נגד אדם על עבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה -

(תיקון מס' 1) תשל"ט-1979

...(1)

(2) היה המשפט על עבירה לגבי סם, חזקה על הנאשם שידע כי הסם הוא מסוכן, והטוען להגנתו שלא ידע על כך - עליו הראיה;

החוק, אם כן, מותיר את נטל הראיה בידי הנאשם, וקובע כי חזקה עליו שידע כי מדובר בסם מסוכן. לא לחינם נקט

המחוקק בלשון "עליו הראיה". הנטל אם כן, מוטל על הנאשם עצמו אשר עליו להרימו ולהציג ראיות אשר יהיה בהן כדי ללמד שלא ידע על היות הצמחים שנרכשו על ידו סמים מסוכנים על פי החוק.

הנאשם לא הרים נטל זה.

טענתו, לפיה רכש את השתילים בשוק רמלה לוד אין בה כדי לסתור את החזקה המוטל עליו. הנאשם לא הציג כל ראיה למעט אמירתו כי רכש את הצמחים, אשר נתברר כי הם סמים מסוכנים, בשוק רמלה-לוד אשר סמוך לאצטדיון טדי בירושלים.

היוצא מטענה זו הוא כי בשוק רמלה-לוד נמכרו באופן גלוי ולאור היום צמחי קאנבוס. מדובר בטענה שאינה סבירה, וודאי שאין לקבלה ללא ראיות תומכות אשר יהא בהן כדי לחזקה.

לאור כל אלו, אני קובע כי הנאשם גידל סם מסוכן מסוג קנביס באדנית שבכניסה לביתו.

המגבת

בעניין זה ניצבת לה עדותו של מר מוהיני, שהיה שוטר סיור בעת האירוע.

מר מוהיני העיד בחדות וברהיטות וניכר בו, כפי שגם הצהיר בפני המקרה נשוא כתב האישום זכור לו עד היום.

עדותו בדבר "ביקורו" במרפסת השמש של הנאשם ניתנה באופן בהיר, ותיאור המגבת תואם למגבת שצולמה על ידי צוות המז"פ ששהה בזירה וצילם מוצגים שונים (ת/3 צילום מס' 11).

בעניין זה, אף העיד בפני **רס"מ חיים רביב**, איש מז"פ אשר הוזמן על מנת לתעד את הממצאים בזירה.

לדבריו, התמונה האחרונה שצולמה בלוח התצלומים, מקורה ב"**מרפסת סגורה שהייתה בתוך הבית בקומה העליונה...הייתה יציאה למרפסת קטנה סגורה ושם צילמתי את תמונה מס' 11**" (עמ' 11 ש' 4-8).

סברתו של הסניגור כאילו המגבת צולמה בדירה אחרת בזירה היא רחוקה ובלתי מסתברת.

עיננו הרואות כי כניסה לביתו של הנאשם הצריכה את כתיבתו של מזכר מפורט על ידי השוטר מוהיני, ואין בחומר החקירה כל זכר לכניסה נוספת לדירה זו או אחרת.

התזה אותה מעלה הנאשם מחייבת כניסה לדירה נוספת, בלבול משמעותי בזכרוננו של השוטר מוהיני, שלא לומר פיברוק ושקר חזיתי בעת עדותו בבית המשפט.

על כל אלו יוסף, כי הנאשם אינו חולק על מציאתם של פריטי צמחיה בביתו, אלא שהוא טוען כי מדובר בעשבים אותם נהג לנכש מהגינה ולשמרם עד לפינויים השבועי לפח האשפה.

מדובר בגרסה תמוהה, שהופכת תמוהה עוד יותר עם התברר העובדה כי בגינה עמדה מריצה ניידת בה ניתן היה להניח את העשבים השוטים שנוכשו. אינני מסוגל להעלות בדעתי את התועלת שבפינוי עשבים תוך השארתם בתחנת ביניים בביתו של הנאשם, עד לתחנתם הסופית בפח האשפה, במיוחד לאחר שהנאשם בעדותו לפניי מלמדנו כי פח האשפה הציבורי מצוי במרחק קצר מן הגינה עצמה, כך שהעלאתם של העלים לקומה השניה מתוך מטרה להורידם לפח האשפה הציבורי הניצב במפלס הרחוב היא פעולה בלתי גיונית ובלתי מסתברת.

המסקנה העולה מכל אלו, היא כי פריטי צמחיה אכן נמצאו בביתו של הנאשם, כפי שהעיד מר מוהיני בפני, וכפי שלא מופיע במזכרו ת/2.

אכן, ראוי היה לפרט יותר בכתיבתו של המזכר ת/2, אולם אין בקצרות שנהג מוהיני כדי לעקר את תוכן דבריו.

גרסתו של הנאשם הינה אפשרות קיימת, אותה העלה הסניגור בכישרון רב, אך סבירותה נמוכה עד מאד מהסיבות שצוינו לעיל.

אני קובע, אם כן, כי עדותם של השוטר מוהיני ושל טכנאי המז"פ רס"מ חיים רביב מקובלות עלי וכי גבעולי הקנבים שנתפסו בדירתו של הנאשם, שייכים לו, והוא נושא באחריות הפלילית להחזקתם.

הגינה

אין מחלוקת כי הנאשם טיפל בגינה המשותפת שבבית בו התגורר.

כך לדבריו בחקירתו במשטרה, כך נתפס הנאשם כשהוא משקה את הצמחייה בעת שהשוטרים הגיעו לביתו, וכך העיד כי הטיפול בצמחים זו ה"תראפיה שלו".

אלא שהגינה גדולה היא, ולטענתו הוא אינו אחראי לסוג הצמחים הנשתלים בה והגדלים בה, והנחה זו, כך לשיטתו, מביאתו לפטור מאחריות פלילית בדבר גידול צמחי הסם בגינה.

גם בעניין זה העיד לפני רס"ב **רביב כספי**, טכנאי מז"פ אשר הגיע לזירה.

לדבריו, הוא זומן למקום על ידי גורם משטרתי שהוא אינו זוכר כעת את שמו, וזאת על מנת לתעד את הזירה. **ל"מיטב זכרונו"**, הוא הגיע לבדו לזירה וצילם את הגינה ואת הדירה בה נתפסה המגבת.

כמן כן, העיד בפני אחד השכנים בדירה, מר חיים טובול.

מר טובול אשר הינו קבלן במקצועו טיפל בכל העת בתחזוקת הבניין. לדבריו, הגינה הייתה ממוקמת בחלק התחתון של הבניין, ובלשונו שלו: "כשאתה נכנס לתוך הבניין למטה... בגינה מעורבים 12 שכנים יעקב גר בקומה למעלה... אין מישהו שמנקה את הגינה, אין וועד" (עמוד 13 שורות 28-32).

לדבריו, כלי הגינון אינם שייכים לנאשם, וכל אחד מן השכנים מניח בגינה ריהוט כאוות נפשו.

השכנים האחרים, כך הוא גורס, היו מנקים ומשקים את הצמחייה, ותו לו (עמוד 14 שורות 10-19).

התובע מלומד, עוה"ד נ. בינשטוק, עימת את הנאשם עם גרסתו בעת חקירתו במשטרה (ת/4) לפיה, כאמור, הנאשם עצמו טיפל באופן תדיר ובלעדי בגינה.

מר טובול טען כי הנאשם טיפל בגינה ב "חמישים אחוז" ויתר הדיירים השלימו מכסה זו למאה אחוז. העד הסביר את השוני בגרסאותיו במשטרה ובבית המשפט בהתמקדותם של החוקרים בנאשם ולדבריו, אם היה נשאל לגבי השכנים האחרים היה מציין זאת בפני חוקריו.

לשאלתי ענה העד טובול כי מציאותן של הדיירים האחרים בגינה באה לידי ביטוי בכך ש"לפעמים מסדרים, מנקים ושותלים זה היה גם אז וגם היום. כל אחד בא מטפל בא מסדר. יש כל מיני שתילים חדשים..." (עמוד 17 שורות 8-21).

כאשר העמקתי חקור, ציין העד כי הגינה אינה סגורה ו"כל אחד יכול להיכנס" (עמוד 17 שורה 25) ואף נקב בשם של שני שכנים אשר שתלו צמחים מסוגים שונים במקום.

אחריו, העיד שכן נוסף, מר אדם דראי.

מר דראי סיפר כי עדותו במשטרה אינה זכורה לו כיאות, ועדותו התאפיינה בחוסר זיכרון מוחלט.

העד לא זכר את הודעתו במשטרה, לא זכר את נסיבות גבייתה, לא זיהה את חתימתו על גביה, ואף לא זכר כי הגיע לתחנת המשטרה הצורך מסירתה (עמ' 18 ש' 25 ועד עמ' 19 ש' 3).

מעדותו הסתבר, כי בינו לבין הנאשם התגלע סכסוך בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום, בעת שהיו שכנים. בחקירתו הנגדית, לא שלל מר דראי, על אף זכרוננו הלקוי, כי ייתכן וסכסוך זה השפיע על מתן עדותו, שהוא אינו זוכרה, במשטרה (עמ' 21 ש' 23-31). למעשה, בשל העובדה, כי לדבריו, הוא אינו זוכר דבר וחצי דבר, הרי שאינו יכול לשלול כל תזה חלופית לפיה שכנים נוספים עבדו אותה העת בגינה, או שתלו בה צמחים משל עצמם (עמ' 22 ש' 1-5).

הודעתו במשטרה הוגשה במשטרה במסגרת סעיף 10א לפקודת הראיות, והיא סומנה ת/5.

בהודעה זו מציין דראי כי באופן מובהק וברור כי הנאשם מגדל "גראס" בגינת הבית.

עמוד 8

מר דראי הינו אדם צעיר לימים ו"אובדן זיכרוננו" בעת שנחקר בפניי תמוה ומוזר. תמוהה עוד יותר העובדה כי דראי שכח אף את העובדה שנחקר במשטרה, אירוע אשר הינו משמעותי במהלך חייו של אדם נורמטיבי, ועל כך יש להוסיף את העובדה כי "ריכך" את דבריו שנאמרו בעדותו במשטרה כך שכעת הוא סבור שייתכן ואף שכנים קשורים לגידול הצמחים בגינה.

מטעם זה, אעדיף את גירסתו אשר ניתנה במשטרה על פני גירסתו הנגועה בחוסר זיכרון כפי שנמסרה בפניי.

גידולם של סמים (סעיף 6 לפקודה), כולל בתוכו את כל שלבי גידולו של צמח, לרבות זריעה, שתילה, "וכל דרך אחרת שבה נפתח תהליך גידולו של צמח" (י. קדמי, על פקודת הסמים המסוכנים, מהדורה מעודכנת, תשנ"ז - 1977, עמ' 113).

הנאשם, עם אחרים ובלעדיהם, נטל חלק בהליך גידול זה, ולא הוכח בפני כי יש לסתור את החזקה לפיה הוא לא שיער כי מדובר בסם מסוכן מסוג חשיש.

כך לגבי האדניות, וכך לגבי הסם שנתפס על המגבת בביתו. עם זאת, ניתן לומר כי אין לתלות את כל קיומה של ה"גינה" בנאשם, ואין לזקוף את קיומה לחובתו הבלעדית.

אניח לטובת הנאשם, כי הגינה לא שימשה אותו בלבד, הוא לא שתל את הצמחייה האסורה, והוא לא היה היחיד שטיפח אותה.

האם חלקו קטן, האם הוא עולה כדי "חמישים אחוז" כדברי העד טובול, או האם למעלה מכך?

אניח לטובתו, כי חלקו קטן, והוא אינו בעל "מניית הבכורה" בגינה האסורה.

עם זאת, הנאשם לא הצליח לעורר בי ספק סביר בדבר גידולו של הסם ומודעותו לכך כי מדובר בסם מסוכן.

התזה החלופית שהציג, לפיה סכסוכו עם מר אדם דראי הביאה לרקימתה של עלילה נגדו, אינה נדמית בעיני כספק סביר, בשל העובדה כי עובדותיה אינן משתלבות עם הודעותיהם ועדויותיהם של יתר תושבי הבניין, אשר מתארים קשר טיפולי הדוק של הנאשם לגינה אשר משתלב אף הוא באדניות ובצמחי הקנאביס היבשים אשר נתגלו על המגבת בביתו.

בשל כל אלו, נדמה כי יש להרשיע את הנאשם במיוחס לו מאחר ואשמתו הוכחה מעבר לכל סביר, וכך אני קובע.

ניתנה היום, י"ד תמוז תשע"ו, 20 יולי 2016, במעמד הצדדים

